

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2652/2541

นาย ธัญญา หาญ ผล กับพวกโจทก์ นาย วิศาล สิ้นไชย กิจจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1369, ป.พ.พ. มาตรา 1367, ป.พ.พ. มาตรา 1368

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยเป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินพิพาทแต่ไม่เคยเข้ายึดถือครอบครองที่ดินพิพาทมาก่อนจึงไม่มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท ส่วนบิดาโจทก์ทั้งสองยึดถือครอบครองที่ดินพิพาทเพื่อตน มิได้ยึดถือเพื่อจำเลยบิดาโจทก์ทั้งสองเป็นคนต่างด้าวจะได้ไปซึ่ง สิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทตามกฎหมายหรือไม่ก็ เป็นเรื่องของบิดาโจทก์ทั้งสองไม่เกี่ยวกับจำเลย และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อบิดาโจทก์ทั้งสองในการ รับโอนการครอบครองมา

คำพิพากษา

โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้พิพากษาว่า ที่ดินมือเปล่าทั้ง 3 แปลงเป็นของโจทก์ทั้งสองห้ามจำเลยเกี่ยวข้องและขัดขวางการขออนุญาตหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของโจทก์จำเลยให้การว่า ที่ดินพิพาททั้ง 3 แปลง เป็นที่ดินตาม ส.ค.1 เลขที่ 32 ของจำเลยที่ซื้อมาจากนายอัมพร สายอุบล เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2488 นายอยู่จือบิดาโจทก์อยู่ในที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิของจำเลย โจทก์ทั้งสองรับโอนจากนายอยู่จือผู้ไม่มีอำนาจจึงไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน ทั้งนายอยู่จือเป็นบุคคลต่างด้าวไม่อาจมีสิทธิครอบครองในที่ดินได้ โจทก์ทั้งสองไม่เคยบอกกล่าวเพื่อขอเปลี่ยนแปลงลักษณะการยึดถือให้จำเลยทราบแต่ประการใด ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินมือเปล่าเนื้อที่ 83 ไร่เศษ ห้ามจำเลยเกี่ยวข้องและขัดขวางการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของโจทก์จำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืนจำเลยฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า เดิมนายอยู่จือ แซ่อ้อ บิดาโจทก์ทั้งสองเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์อยู่ในที่ดินพิพาทจนกระทั่งปี 2512 บิดาโจทก์ทั้งสองได้ยกที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งสองเข้าครอบครองทำประโยชน์เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน จำเลยทำสัญญาซื้อที่ดินพิพาทจากนายอัมพร สายอุบล เมื่อปี 2488 ต่อมาปี 2498 จำเลยได้แจ้งการครอบครองที่ดินพิพาทต่อทางราชการตามหนังสือ ส.ค.1 เลขที่ 32คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า โจทก์ทั้งสองหรือจำเลยฝ่ายใดเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทเห็นว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพาทต่อบิดาโจทก์ทั้งสองมาตั้งแต่ปี 2512 จนถึงปัจจุบันจึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าโจทก์ทั้งสองยึดถือที่ดินพิพาทไว้ด้วยเจตนาเพื่อตน เท่ากับกฎหมายสันนิษฐานว่าโจทก์ทั้งสองเป็นผู้มีสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1369และ 1367 แม้จำเลยจะเป็นผู้ซื้อที่ดินพิพาทจากนายอัมพรและเป็นผู้ที่แจ้งการครอบครองที่ดินดังกล่าวต่อทางราชการตามหนังสือ ส.ค.1 เลขที่ 32 โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยเข้ายึดถือครอบครองที่ดินพิพาทแต่อย่างใด ย่อมไม่ก่อให้เกิดสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทแก่จำเลย ส่วนข้อที่จำเลยนำสืบว่า จำเลยอนุญาตให้บิดาโจทก์ทั้งสองเข้าอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยตกลงว่าให้บิดาโจทก์ทั้งสองเข้าครอบครองดูแลที่ดินพิพาทแทนจำเลยนั้นก็เป็นเพียงคำกล่าวอ้างลอย ๆ โดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นสนับสนุนให้รับฟังได้ว่าเป็นเช่นนั้น คดีฟังไม่ได้ว่าจำเลยอนุญาตให้บิดาโจทก์ทั้งสองเข้าครอบครองดูแลที่ดินพิพาทแทนจำเลยพยานหลักฐานของ

จำเลยไม่อาจฟังหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายที่เป็นคุณแก่โจทก์ทั้งสอง ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทและที่จำเลยเรียกว่า บิดาโจทก์ทั้งสองเป็น คนต่างด้าวไม่อาจได้ไปซึ่งสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท โจทก์ทั้งสองผู้รับโอนการครอบครองจาก บิดาโจทก์ทั้งสองย่อมไม่ได้ไปซื้อสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทด้วย คดีต้องฟังว่าบิดาโจทก์ทั้งสอง เข้าครอบครองที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิของจำเลยจึงเป็นการครอบครองแทนจำเลยนั้น เห็นว่า จำเลยผู้แจ้งการครอบครองที่ดินพิพาทตามหนังสือ ส.ค.1 เลขที่ 32 แต่จำเลยไม่เคยเข้ายึดถือ ครอบครองที่ดินพิพาทมาก่อน จึงยังไม่ได้ไปซึ่งสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท เว้นแต่จำเลยจะมี พยานหลักฐานแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่าบิดาโจทก์ทั้งสองเข้ายึดถือครอบครองที่ดินพิพาท เป็นการยึดถือเพื่อจำเลย จำเลยจึงจะมีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทตามนัยแห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1368 เมื่อคดีฟังได้ว่า บิดาโจทก์ทั้งสองยึดถือ ครอบครองที่ดินพิพาทเพื่อตน มิได้ยึดถือเพื่อจำเลย จำเลยก็ไม่มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท ส่วนบิดาโจทก์ทั้งสองเป็นคนต่างด้าวจะได้ไปซึ่งสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทตามกฎหมายหรือไม่ เป็นเรื่องของบิดาโจทก์ทั้งสองย่อมไม่เกี่ยวกับจำเลย และไม่เป็นผลกระทบกระเทือนต่อโจทก์ ทั้งสองในการรับโอนการครอบครองที่ดินพิพาทต่อบิดาโจทก์ทั้งสอง ทั้งไม่เป็นเหตุให้ต้อง รับฟังว่า บิดาโจทก์ทั้งสองเข้ายึดถือครอบครองที่ดินพิพาทเพื่อจำเลยหรือแทนจำเลยพิพากษายืน

องค์คณะ

วิจีน สุชนทีธรรม · สมมาตร พรหมานุกูล · อมร วีรวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2652/2541>